

B.A. Sem.-I

Dec. 2016

Economics EC-102

Time : 3 Hours

[Max. Marks : 70]

- સૂચના (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજીયાત છે. (૨) દેક પ્રશ્નની જમાણી બાજુ દર્શાવેલા અંક તેના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.
- 1 ચાષ્ટ્રીય આવકની ગણતરીની પદ્ધતિઓ સમજાવો. 14
અથવા
ચાષ્ટ્રીય આવકના વિવિધ ઘાલો સમજાવો.
- 2 અલ્યુવિકસિત દેશ તરીકે ભારતીય અર્થતંત્રનાં લક્ષણો ચર્ચો. 14
અથવા
ભારતીય અર્થતંત્રના માળખાનો પરિચય આપી ભારતમાં કુલ આંતરિક પેદાશમાં ખેતી, ઉધોગો અને સેવાક્ષેત્રનો ફાળો ચર્ચો
- 3 વસ્તીસંક્રમણનો સિદ્ધાંત ભારતીય અર્થતંત્રના સંદર્ભમાં સમજાવો. 14
અથવા
ભારતમાં વસ્તીવૃદ્ધિદર, વયજૂથ બંધારણ, વસ્તી ગીચતા અને સરેચશ આયુષ્યની સમજૂતી આપો.
- 4 ભારતમાં બેકારીનાં કારણો આપો. ભારતમાં બેકારી નિવારવા સરકારે લીધેલા પગલાં ચર્ચો 14
અથવા
ભારતમાં ગરીબીના પ્રકારો જ્ઞાપાવી ભારત સરકારે ગરીબીની સમસ્યા દુર કરવા લીધેલા પગલાં ચર્ચો.
(અ) નીચેનાં વિધાનો ખંચ છે કે ઓટાં તે દર્શાવો. 7
- (1) માથાદીઠ આવક એ સરેચશ આવક છે.
(2) વ્યક્તિ કામ કરતી હોય, પણ કુલ ઉત્પાદનમાં તેનો ફાળો શૂન્ય હોય તો તે છૂપો બેકાર છે.
(3) બાંધકામ ક્ષેત્ર સેવાવિભાગમાં આવે છે.
(4) ભારતમાં ગરીબી રેખા નીચે વસ્તીનું પ્રમાણ સ્થિર છે.
(5) ખેતીનો સમાવેશ દ્વિતીય ક્ષેત્રમાં થાય છે.
(6) ભારત વસ્તી સંક્રમણના બીજા તબક્કમાં છે.
(7) સ્થિર ભાવે ગણવામાં આવતી ચાષ્ટ્રીય આવકને વાસ્તવિક આવક કહેવાય છે.
- (બ) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો : 7
- (1) ગૃહિણીના ઘરકામનો ચાષ્ટ્રીય આવકમાં સમાવેશ થતો નથી. કારણ કે ...
(અ) બજાર મૂલ્ય નથી (બ) નાણાં લેવાતા નથી (ક) વિનિમય થતો નથી.
(2) કુલ ચાષ્ટ્રીય આવક, ચોખ્ખી આવક કરતાં ક્યા કારણસર વધુ હોય છે ?
(અ) જાહેર ખર્ચ (બ) ઘસારુ ખર્ચ (ક) વપચશી ખર્ચ
(3) ઉધોગોનો સમાવેશ ક્યા ક્ષેત્રમાં થાય છે ?
(અ) દ્વિતીય (બ) પ્રાથમિક (ક) તૃતીય
(4) ભારતના વસ્તી ઇતિહાસમાં ક્યું વર્ષ મહાવિભાજક વર્ષ ગણવામાં આવે છે ?
(અ) 1924 (બ) 1931 (ક) 1941
(5) ચોખ્ખી આંતરિક પેદાશને શું કહેવાય છે ?
(અ) G.D.P. (બ) G.N.P. (ક) N.D.P.
(6) ભારતમાં ક્યા પ્રકારની ગરીબી જોવા મળે છે ?
(અ) સાપેક્ષ (બ) નિરપેક્ષ (ક) એક પણ નહીં
(7) બેરોજગારી ઘટાડવા કઈ ઉત્પાદન પદ્ધતિ યોગ્ય છે ?
(અ) શ્રમપ્રધાન (બ) મૂડીપ્રધાન (ક) એક પણ નહીં